

The background of the slide features three white wind turbines of varying heights and positions against a blue sky with scattered white clouds. The largest turbine is on the left, a medium one is in the center, and a smaller one is on the right.

accesarea fondurilor publice în
dezvoltarea proiectelor private pe
regenerabile

realități și perspective

Miruna Suciu – Avocat Asociat
Mușat & Asociații

Conferința “Energia regenerabilă în România”
22 octombrie 2009, București

*Industria
energetica
reprezinta un
domeniu
strategic si
indispensabil in
dezvoltarea
economica a
unei tari*

“An investor without investments objectives is like a traveler without a destination”

- Ralph Seger –

“Understanding how to be a good investor makes you a better business manager and vice versa”

- Charles Munger –

- ❖ Implementarea cu succes a unui proiect energetic presupune in primul rand obtinerea unor surse de finantare, precum si identificarea structurii optime de finantare pentru proiectul relevant.

Tipuri de surse de finanțare

❖ Sursele de finanțare în domeniul energetic pot fi clasificate în două mari categorii

Surse private de finanțare :

- finanțare de tip “*equity*”
(autofinanțare și majorare capital social)
- instrumente financiare bancare
- emisiunea de obligațiuni
- finanțări de tip leasing

Surse publice de finanțare:

- ajutoare de stat
- garanții de stat
- fonduri europene

❖ Preocuparea la nivel internațional pentru domeniul energiei a determinat crearea unor fonduri speciale pentru investiții în domeniul energetic

Context

- Prin Protocolul de la Kyoto Romania se angajeaza sa mareasca eficienta energetica în sectoarele semnificative ale economiei, să limiteze cantitativ si sa reduca nivelul emisiilor cu cel puțin 8% fata de anul de referinta 1989 pana in anul 2012 si cu 20 % pana in anul 2020;
- Comisia Europeană propune în setul de documente care reprezintă Noua Politică Energetică a UE următoarele obiective, în perspectiva anului 2020:
 - **reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20%**, în comparație cu cele din anul 1990;
 - **creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în totalul mixului energetic**, de la mai puțin de 7% în anul 2006 **la 20% din totalul consumului de energie al UE**;
 - **creșterea ponderii biocarburanților la cel puțin 10%** din totalul conținutului energetic al carburanților utilizați în transport;
 - **reducerea consumului global de energie primară cu 20%** până în anul 2020.

Legislația aplicabilă

- **Legislație generală** : Directiva 2001/77/CE privind promovarea energiei electrice din surse regenerabile, Legea energiei electrice nr. 13/2007
- **O serie de acte normative** prin care statul intenționează să faciliteze jucătorilor de pe piața energiei acces la fonduri publice, inclusiv la fonduri europene în vederea dezvoltării de proiecte energetice astfel:
 - HG 750/2008 pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie;
 - Ordin nr. 2287/2008 privind lansarea Cererii de propuneri de proiecte de investiții în modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, prin valorificarea resurselor energetice regenerabile;
 - Legea 220/2008 privind stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie
 - Ordinul Ministerului Mediului 1342/2009 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a **Programului privind producerea energiei din surse regenerabile**

Schema de ajutor de stat regional pentru valorificarea resurselor regionale de energie

conform HG 750/2008, **obiectivul** schemei de ajutor de stat îl constituie sprijinirea finanțării acordate operatorilor economici pentru **realizarea investițiilor inițiale** în vederea **valorificării resurselor regenerabile de energie** (sursele solare, sursele eoliene, hidroenergetice pentru sisteme cu putere instalată <10MW, biomasa, sursele geotermale, energia valurilor, biogazul, gazele rezultate din fermentarea deșeurilor - gazul de depozit, gazul de fermentare a nămolurilor în instalații de epurare a apelor uzate) pentru producerea de energie electrică și termică, ceea ce va contribui la:

- dezvoltarea regională durabilă a României,
- stimularea dezvoltării economice
- creșterea coeziunii sociale a regiunilor în care sunt implementate.

Criteria de eligibilitate pentru potentialii beneficiarii

- Este înregistrat ca societate comercială în România potrivit legislației în vigoare;
- Nu se află în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Nu are datorii la stat privind plata taxelor și altor contribuții la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale, bugete speciale și bugete locale, inclusiv privind obligațiile de plată privind reșalonările, conform legislației naționale în vigoare;
- Demonstrează că deține resursele financiare necesare pentru implementarea proiectului;
- În cazul în care acesta este/a fost subiectul unui ordin de recuperare a unui ajutor de stat ca urmare a unei decizii a Consiliului Concurenței sau a Comisiei Europene, rămasă definitivă și irevocabilă, ajutorul ilegal și/sau utilizat abuziv trebuie să fi fost recuperat integral, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 659/1999 și ale Ordonanței de urgență a Guvernului [nr. 117/2006](#) privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 137/2007](#);
- Să justifice necesitatea finanțării proiectului prin ajutor de stat;
- Îndeplinește și alte condiții specificate în cererea de propuneri de proiecte și Ghidul solicitantului, care nu aduc atingere prevederilor în materie de ajutor de stat.

- **Bugetul total estimat alocat prin Schema de ajutor de stat: 200.000.000 euro** (echivalent în lei), din care:
 - 169.700.000 euro - fonduri europene nerambursabile asigurate prin Fondul European de Dezvoltare Regională
 - 30.300.000 euro - fonduri de cofinanțare publică asigurate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei și Finanțelor
- **Intensitatea ajutorului de stat** acordat nu poate depăși: 40% din totalul cheltuielilor eligibile, în regiunea București-Ilfov și 50% din totalul cheltuielilor eligibile, în celelalte 7 regiuni de dezvoltare și poate crește cu până la 20% pentru întreprinderi mici și 10% pentru întreprinderi mijlocii
- **Cheltuieli eligibile** (conform HG 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale):
 - *costul investițiilor în active corporale* - considerate integral, atât pentru întreprinderile mari, cât și pentru întreprinderile mici/mijlocii
 - *costul investițiilor în active necorporale.*
- **Autoritatea competentă:** Ministerul Economiei
- **Durata – până la 31.12.2013**

Modalități de accesare a schemei de ajutor de stat

- **Implementat prin ordinul Ministerului Economiei si Finantelor nr. 2287/2008** si prin Ghidul solicitantului, document aprobat de Ministerul Economiei si aflat in curs de publicare in Monitorul Oficial.
- **Solicitanți eligibili:** Autoritățile administrațiilor publice locale, Asociațiile pentru Dezvoltare Intercomunitară (constituite conform prevederilor Legii nr 215/2001 si Societăți comerciale care se încadrează în categoria întreprinderilor mici, mijlocii și mari (cu exceptia celor care solicită finanțare pentru sectoarele neeligibile menționate în Ghidul solicitantului).
- **Alocarea financiara:** 275.000.000 RON din fonduri publice
- **Durata proiectului:** maxim 4 ani de la data semnarii contractului de finanțare
- **Valoarea minima/maxima a proiectului:** 355.000 RON /50.000.000 EUR

- **Valoarea maxima a finantarii: 71,000,000 RON** distribuita astfel:
 - 70% din costurile eligibile pentru intreprinderi mici (cu exceptia Bucuresti unde este 60%),
 - 60% din costurile eligibile pentru intreprinderi mijlocii (cu exceptia Bucuresti unde este 50%)
 - 50% din costurile eligibile pentru intreprinderi mari (cu exceptia Bucuresti unde este 40%).
 - Pentru autoritati publice valoarea maxima este 98% din costul total
- **Aplicabilitate** – nu au fost contracte de finantare in baza Schemei de ajutor de stat dat fiind ca Ghidul Solicitantului (document necesar pentru implementarea Schemei) nu a fost inca aprobat

Facilități acordate prin intermediul Ministerului Mediului

e curand, Ministerul Mediului a aprobat Ordinul nr. 1342/15.10.2009 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a **Programului privind producerea energiei din surse regenerabile**: eoliană, geotermală, solară, biomasă și hidro.

conform acestui act normativ **sunt eligibili** pentru obtinerea de finantari numai operatorii economici:

) întreprinderi mari/ întreprinderi mici sau mijlocii (IMM), constituiți potrivit Legii 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

) care au înscrisă, în statutul societății, activitatea privind producția de energie electrică și/sau termică, corespunzătoare Diviziunii 35 din codurile CAEN: „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat”. Aceasta se va dovedi prin certificatul constatator emis de Registrul Comerțului;

Este eligibil pentru obtinerea finantarii proiectul care îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

- a) studiul de fezabilitate este **elaborat având ca model prevederile Hotărârii Guvernului nr. 28/2008** privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;
- b) demonstrează în cadrul studiului de fezabilitate, la poziția analiză cost-beneficiu, **utilitatea și eficiența investiției;**
- c) demonstrează, prin calcule economico – financiare, că în urma implementării proiectului **se va reduce consumul de energie obținută din surse convenționale;**

- d) studiul de fezabilitate conține informațiile necesare evaluării tehnice și financiare a proiectului, inclusiv **analiza de risc și indicatorii financiari** (termenul de recuperare a investiției, fluxul de numerar cumulat pe fiecare an, fluxul de numerar după finalizarea implementării proiectului, costul investiției-euro/KW, valoarea ratei interne de rentabilitate financiară);
- e) **costurile proiectului sunt detaliate pe fiecare categorie de cheltuială;**
- f) respectă prevederile naționale și comunitare privind **protecția mediului și ajutorul de stat;**
- g) **capacitatea de producție a unității energetice să nu depășească 10 MW.**

Sunt eligibile cheltuielile care îndeplinesc cumulativ următoarele criterii:

- a) sunt realizate ulterior încheierii contractului pentru finanțare, sunt realizate pe durata execuției proiectului și respectă prevederile din contractul pentru finanțare;
- b) figurează în registrele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile și verificabile și sunt susținute de originalele actelor de plată justificative.

Finanțarea se acordă, în quantum de **maxim 50% din valoarea totală eligibilă** a proiectului, pentru întreg teritoriul României, cu excepția cazului în care beneficiarul are sediul social/punctul de lucru la care se implementează proiectul în Regiunea București-Ilfov, unde finanțarea se acordă în quantum de maxim 40% din valoarea totală eligibilă a proiectului și fără a se depăși suma maximă care poate fi acordată unui beneficiar, în cadrul sesiunii de finanțare.

Suma maximă care poate fi acordată pentru un proiect, în cadrul sesiunii de finanțare, este de **30,000,000 RON**.

Autoritatea competenta – Ministerul Mediului

Facilități acordate prin Legea 220/2008 pentru proiecte strategice

În vederea stimulării investițiilor pentru producția de energie din surse regenerabile de energie pe teritoriul României, investitorii pot beneficia de următoarele **facilități pentru proiectele strategice** prevăzute în documentele de politică energetică a României:

a) garantarea a cel mult 50% din valoarea împrumuturilor pe termen mediu sau lung;

b) asigurarea infrastructurii de transport și a utilităților necesare inițierii și dezvoltării investiției;

c) căi de acces și modificări ale infrastructurii existente, necesare inițierii și dezvoltării proiectului de investiții;

d) scutiri sau reduceri de impozite și taxe pentru profitul reinvestit, pentru o perioadă de 3 ani de la punerea în funcțiune a investiției;

MUSAT & ASOCIATII

Accounting & Law

Investitorii pot beneficia si de alte facilități precum:

- a) **scutiri sau reduceri de impozite și taxe pentru profitul reinvestit**, pentru o perioadă de 3 ani de la punerea în funcțiune a investiției;
- b) **acordarea de contribuții financiare** de la bugetul de stat pentru locurile de muncă nou-create.

Persoanele fizice care utilizează surse regenerabile pentru producerea a minimum 20% din consumul propriu de energie electrică au dreptul la deducerea din venitul anual global a unei sume de până la 50% din valoarea echipamentelor și instalațiilor achiziționate în scopul producerii de energie electrică din surse regenerabile, în funcție de venitul lunar.

Condițiile privind cuantumul dreptului de deducere se aprobă prin hotărâre a Guvernului în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi

Aplicabilitate – nu a fost încă adoptată Hotărârea de Guvern menționată mai sus privind normele de aplicare și deci **nu au fost încheiate contracte de garanție și/sau acordate facilitati** în temeiul acestui act normativ.

Concluzii, tendințe actuale

- Suma totală ce se intenționează a fi alocată prin proiectele enunțate anterior este estimată la aproximativ 300 milioane Euro.
- În acest moment, **niciun proiect nu a accesat finanțare**, sub niciuna din formele prevăzute de lege, din fonduri publice sau fonduri UE.
- Motivul principal: **lipsa legislației secundare** (ghiduri, instrucțiuni, norme metodologice)
- Pentru a atinge obiectivele propuse și agreate cu Uniunea Europeană vor trebui **accelerate procedurile existente**, inclusiv prin adoptarea legislației secundare.